

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
ліцею № 208 м. Києва

Протокол від 01.02.2021 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ по ліцею № 208 м. Києва

від 08.02.2021 № 09

Директор

Михайло ЧЕМЕРИС

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу

ліцею № 208 м. Києва

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ліцею № 208 м. Києва (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН “Про права дитини” (1989), Конституції України, законів України “Про освіту”, “Про запобігання корупції”, “Про авторські та суміжні права”, статуту закладу, правил внутрішнього розпорядку.

1.3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ліцею (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ліцею, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науково-методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

1.7. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу та затверджується наказом директора.

II. Поняття, принципи, норми етики та академічної доброчесності закладу

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- верховенство права;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;

- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Порушеннями академічної доброчесності згідно з п.4 ст.42 Закону України “Про освіту” вважається:

2.3.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2.3.2. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

2.3.3. Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

2.3.4. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

2.3.5. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

2.3.6. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

2.3.7. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

2.3.8. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.4. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.4.1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН “Про права дитини”, Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу ліцею, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання матеріальної бази закладу;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України “Про освіту” та іншими спеціальними законами.

2.4.2. здобувачами освіти шляхом:

- самотійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (в тому числі – електронних), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самотійні, контрольні роботи, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

2.4.3. педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

2.5. Заклад здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.

3.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на конференції, а також оприлюднюється на вебсайті закладу.

3.3. Заступник директора з навчально-виховної роботи:

3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється ліцейна Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

1. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	– самостійні роботи; – контрольні роботи; – контрольні зрізи знань; – моніторинги якості знань.	Повторне письмове проходження оцінювання. Термін – 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.	Учителі-предметники Комісія з питань академічної доброчесності та етики
		– ДПА;	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі	Атестаційна комісія
		– I (шкільний) етап Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі

Порушення морально-етичних норм поведінки	Учасники освітнього процесу	Конфлікти через: – відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; – вживання ненормативної лексики у спілкуванні з однокласниками; – погрози, переслідування через надання та поширення неправдивої інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі); – порушення правил поведінки під час освітнього процесу (уроки, перерви, позакласні заходи).	У випадку встановлення причин порушення морально-етичних норм поведінки рекомендується: всім учасникам освітнього процесу усвідомити ступінь провини; провести бесіди з метою усунення конфлікту; звернутись з клопотанням про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності	Комісія з питань академічної доброчесності та етики
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: – усні відповіді;	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційних	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів

		– домашні роботи; – контрольні роботи; – лабораторні та практичні роботи; – ДПА; – тематичне оцінювання; – моніторинги; – олімпіадні та конкурсні роботи.	категорій, присвоєнні педагогічних звань	
Обман: фальсифікація, фабрикація, плагіат	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник; -наочний посібник;	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність	Педагогічна та методичні ради закладу, атестаційна комісія закладу

		-практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка; -методичний вісник; -стаття; -методична розробка.	є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії.	
Хабарництво	Учасники освітнього процесу	Надання або отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання чи отримання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі	Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру.	Залежно від об'єму, може призначатися судом I інстанції

4.2. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.3. За дії (бездіяльність) за порушенням академічної доброчесності особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

5.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та загальної середньої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом та Правилами внутрішнього розпорядку закладу, чинним законодавством та цим Положенням.

5.4. Склад Комісії затверджується наказом директора закладу за поданням педагогічної ради.

5.5. Строк повноважень Комісії становить 5 років.

5.6. До складу Комісії за посадами входять: заступник директора з навчально-виховної роботи, керівники шкільних методичних об'єднань, представники батьківської громадськості та учнівського самоврядування.

5.7. Будь-який працівник чи здобувач освіти закладу може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

5.8. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

5.9. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

5.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.11. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

5.12. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу на конференції колективу.

5.13. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.14. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

5.15. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору закладу для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

5.16. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в закладі;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.